Ч. 134 (13.082). Львів, неділя 19. червня 1932. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 14·00 „, Піврічно 28·00 „, Річно 48·00 „.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

В обличчі господарської катастрофи.

Наслідки радянської аграрної політики.

Кореспонденції інж. Бассехеса з Москви, які він містить від часу до часу в „Нае Фрає Прессе“ є радше оптимістично-обективні, ніж песимістичні. В кожному випадку вони були досі все досить вірним відбиттям господарського обличча Радянського Союзу. Тому останні відомости, подані з Москви цим кореспондентом у згаданім часописі треба теж приняти, як вірні і непересаджені, але саме тому вони тим жахливіше представляють саму правду, — якої обличча визирає чимраз більше, як небувала досі в історії цієї нещасливої країни катастрофа нужди і голоду. Ось жмут даних, які насвітлюють ситуацію Радянського Союзу.

Плян засівної кампанії передбачував обсіяння 107 міліонів гектарів, а з нього по половину травня (кінець засівів) обсіяно 42.7%. У збіжевих районах Союзу, — в Північному Кавказі і на Україні, — обсіяно ледви половину передбаченої в пляні площі. З Астрахану повідомляють, що заготовка риб і товщів виконана тільки на третину. Колективізаторські експерименти знизили скотостан з 1928 р. на 25—28%. З 430.000 гектарів яринних городів управлено тільки 20%. Це все свідчить, що **катастрофа голоду** йде в цілій ширині. А на це видається закон про розповсюдження криликів (!?) для цілей віджививання, забуваючи, що тоді річно треба би їх 200 до 300 міліонів штук.

Вийшов декрет про те, що надвижки збіжа, які остануть селянам, вільно їм свобідно продати. Теж саме, що вільно селянам різати і продавати тварини, які остануть вільні від реквізиції. А це ніщо інше, як перехід з решток соціялістичного господарського устрою до державного капіталізму, а попри це шлях до вільної торгівлі — і повного розвалу валюти.

Однак селянин тепер перейшов **у цілковиту пасивну резистенцію** і його не зворушують закони про продавання „надвижок“. На це він не буде інтензифікувати господарки, а хліба більше не буде. Тут треба зміни цілої системи, але це булоб самовбивством для радянської держави. А до того тих самостійних господарств, які малиб кинути надвижки збіжа на ринок, є вже в засівному пляні тільки 12.8%! І тепер вже голосно говорять у партії про те, щоби повернути колесо колективізації і пристати на 20% площі для колективів і радгоспів.

Однак селянство, хоч як воно скотилосяб на дно нужди, не представляє безпосередньої небезпеки для радянського режіму. Цією **небезпекою є робітництво,** якщо до нього дійдуть наслідки катастрофального положення села і недостачу живів. А це робітництво, по трилітній індустріялізації, вже не те, що було з початку революції. Його важче опанувати, бо це напливовий елемент зі села. Вже сьогодні лучаються небувалі досі речі, як демонстрації, ба, навіть страйки (під цим страшним режімом!). А справа буде ще небезпечніша, коли на вулицях збільшиться число безробітних. І тому придумано такий плян: уряд збирає запаси товарів, потрібних для села і кине їх на вільний ринок по живах, щоби таким чином дійти в посідання надвижок збіжа і ратувати ситуацію в містах. Коли же це не вдасться, то треба буде **спроваджувати збіжа і мясо зза кордону.** (Перші партії збіжа вже закуплено в Канаді — про що ми вже інформували). До того дійшла типово-аграрна країна!

Але вага ситуації, пише Бассехес, лежить у тому, що на ділі **немає вже дороги повороту.** При цьому мусять скорше чи пізніше пізнати теж робітники, що політика колективізації, яка коштувала стільки гроша і крови, скінчилася фіяском. У р. 1928, тобто в році кризи радянського хліборобства, наслідком якої була колективізація, зібрано 10 міліонів тон збіжа. У рр. 1930 і 1931 зібрано 21 і 22 міл. тон. А в цьому році закінчення пятирічки, збір в найкращому випадку виноситиме знова ледви 10 міл. тон. Але і це стоїть ще під знаком запитання.

Отсе образок з краю, — кінчить Бассехес — для якого у його господарському положенні ще й сьогодні рішаючим є хліборобство.

До цього не приходиться нам нічого додавати. Треба хіба ще раз ствердити, що **експерименти комуністів кінчаться крахом,** хоч мали вони вести до дочасного раю.

Що таке господарське положення Радянського Союзу відібється теж на його внутрішній і зовнішній політиці — ясне, а з цим теж звязана доля великого відлому наших братів над Дніпром. Час принесе розвязку положення.

Напрямні аґрарної політики Польщі на рік 1932—33.

I. Загальні справи і збіжева політика.

У днях 10. і 11. червня ц. р. відбулася в міністерстві рільництва у Варшаві конференція представників хліборобських установ для усталення опінії відносно аґрарної політики на 1932-33 р. У цій конференції взяли участь хліборобські установи з цілої держави, в тому числі теж українські й німецькі.

Конференцію відкрив мін. С. Людкевич промовою, в якій зясував вагу опінії хліборобських сфер на напрямні аґрарної політики. За те віцеміністр фінансів Завадський виголосив промову, в якій недвозначно заповів *безоглядне стягання всіх податків і належностей зі сільського господарства*, включно до того, що треба змінити їх власників, коли дотеперішні не можуть виконувати зобовязань супроти держави. Таке поставлення справи викликало спротив делеґатів хліборобських установ і то навіть з проурядового табору. Вказували передовсім на те, що теперішні власники господарств, це єдині кваліфіковані господарі, а ті, які шляхом переведення ліцитації господарств прийдуть до землі, напевно не будуть у силі краще господарити, а тимсамим сповняти наложених на них обовязків. Представник міністерства внутрішних справ заявився за тим, щоби вдержувати ціни в хліборобстві на теперішньому рівні, бо це є границя, яка дозволяє державі держати теж ціни на ринку в такій висоті, щоби вони були приступні для консумента.

Працю в усталенні опінії в поодиноких ділянках аграрної політики переводили дві комісії: 1) для плодів ріллі і 2) для плодів тваринництва.

Перша комісія усталила *напрямні збіжевої політики,* політики у справах збуту бараболь, льону й інших продуктів, а також у справах залізничих тариф і мит на деякі хліборобські продукти. У збіжевих справах усталено, що дотеперішня митна охорона для всіх чотирьох родів збіж, вільний але зорганізований експорт, реєстровий кредит та зачетовий кредит, інтервенційні закупи через П. З. П. З. (Паньствове Заклади Пшемислово-Збожове), концентрація експорту жита і пшениці — дали позитивні наслідки і вдержали ціну збіжа на багато вищій цінї, ніж це є загально у світі. Поза тим усталено опінію, щоби в найближчому році доповнити ці засоби новими, а саме: 1) варрантовим кредитом для хліборобства, млинарства і торговлі збіжам, 2) урухомленням відповідних кредитів для млинарства і 3) відповідним обниженням залізничої перевозової тарифи.

Привозові мита на всі роди збіжа показалися вистарчаючими на те, щоби здержати їх імпорт до краю. Окремо конференція висказалася за *заказом привозу кукурудзи*, але тому, що деякі кількости мусять бути привезені як на насіння так теж і для годівельних цілей, рішено, щоби П. З. П. З. спровадили лише таку кількість, яка є дійсно потрібна.

Кредит від застав збіжа (реєстровий кредит), який урухомлено в попередньому році для більшої власности і яким сподівалися звязати около 500.000 тон збіжа в шпихлірах, щоби тимсамим відтяжити осінний збіжевий ринок, показався добрим для позичаючих, а фатальним для банків, які цей кредит розпроваджують. Згідно з висказом делеґата Банку Рольного показалося при контролі, що 80 прц. позичаючих усунуло основу кредиту, а саме своє збіжа на яке кредит дістали, а через те в основі повалено саму ідею такого кредиту. Правда, ті самі кредити розпроваджені Банком Польським були дещо кращі, бо тільки 65 прц. позичаючих усунуло збіжевий застав, але всеж таки воно свідчить про те, що ця форма кредиту ще дуже далека від того, щоб її зрозуміли власники більшої посілости. Тому теж конференція винесла дуже гострі постанови про те, щоби на майбутнє влада і банки рішучо карали тих, які надуживають цієї форми, по своїй суті знаменитого, хліборобського кредиту.

Так як з кредитів під реєстровий застав збіжа, яких у цьому році розпроваджено около 50 міліонів золотих, не можуть користати селяни, то за те з другої форми, т. зв. *зачетового кредиту* користала польська хліборобська кооперація і вивязалася надзвичайно добре з його сплачування. На основі звідомлення централі польської хліборобської кооперації „Зєдночене“ виходить, що цей зачетовий кредит для дрібних хліборобів був сплачений в час майже у 80 прц., а решта була за згодою банків прольонґована. З цеї вигідної форми хліборобського кредиту, яка стає дуже в пригоді, головно в осени, наші кооперативні кредитові установи зовсім не користають.

Конференція висказалася за тим, щоби П. З. П. З. заосмотрила держава у *відповідні фонди,* при допомозі яких можна би інтервенц. закупами збіжа зараз в осени піднести ціну в краю й удержувати її аж до слідуючих жнив на відповідній висоті. Відірвання цін збіжа в Польщі від світового паритету є досить високе, бо коли світова пересіч виносила в цьому році 8—11 золотих, то пересіч у Варшаві виносила 24—28 золотих. Представники хліборобської торговлі висказувалися за пристосовуванням виключно вивозових премій, бо це коштувало би державу дешевше, а ціни моглоб удержати теж на якійсь висоті. Однак конференція не прихилилася до цієї гадки, бо стояла на становищі, що тільки оба засоби разом — пристосування *вивозових премій* та *інтервенційні закупи* — можуть вдержати одностайну ціну напротязі довшого часу. Рівночасно висловилася конференція за тим,

щоби П. З. П. З. купувала збіжа при інтервенційних закупах також на маломістечкових ринках, бо тоді дрібноземельний хлібороб міг би відчути безпосередньо додаткову звижку ціни. Це малоб бути переводжене через кооперативні або хліборобські організації.

Конференція висказалася за удержанням Бюра Експорту Збіжа в тим, що тому, що П. З. П. З. є тепер фактично єдиним експортером, треба його фактичну діяльність зменшити до мінімум.

Новістю у збіжевій політиці є введення *варрантового збіжевого кредиту*, себто кредиту під застав збіжа, зложеного у третіх осіб (у шпіхлірах, елеваторах, магазинах і т. д.), який є можливий, очевидно, тільки тоді, коли є склади, яких контролю можуть перевести банки. Ці можливости для нас не істнують, бо на нашій території нема елеваторів, ні відповідних складів. Такі елеватори є покищо у Варшаві при П. З. П. З., у Люблині та будуються в Гдині. Крім цього обговорено на конференції детально справу *техніки торгівлі збіжам* та техніки усіх родів збіжевого кредиту.

З представленого виходить, що збіжева політика буде в цьому році полягати далі на штучному вдержанні вищих цін збіжа, якщо стане на це в держави засобів на інтервенцію, а в державних банках грошей на відповідні кредити.

Інж. Е. Храплива.

Давайте дітей до своїх фахових шкіл!

Наше фахове шкільництво вбоге, а все таки маємо декілька гарно поставлених фахових шкіл, які ми повинні виповнити по береги нашою молоддю. Це наказує нам обовязок супроти дітей, бо фахова школа дасть їм змогу добути по недовгій науці кусок хліба і то незалежного від нікого, тільки від власного таланту і праці.

Деж таких шкіл шукати? Найбільше є їх у Львові. Тут є: 1) **Торговельно-кооперативна** школа при вул. Корняктів ч. 1, яка приймає учнів і учениці з покінченою 7-кл. всенародної або 3-кл. середньої школи на трирічну науку, абсольвентів 6-кл. гімназії на річний торговельний курс, а абсольвентів середніх шкіл на річний курс для абітурієнтів. Приміщення дістає молодь дешево в Промисловій Бурсі при вул. Пасічній ч. 2. Наука в школі є платна та за дітей публичних службовиків оплату платить каса даного уряду. До школи приймають хлопців і дівчат, а вчать крім загально-образуючих предметів, фахових як книговодство, купецьких рахунків, переписки, товарознавства, кооперації, торговельних законів, торговлі і т. п. так, що по закінченні школи чи курсів, учень може заняти місце у всякім торговельнім і кооперативнім підприємстві; 2) **Жіноча Реміснича Школа Кооперативи „Труд"**, Ринок ч. 39, до якої приймається дівчат з покінченою 5—7 класовою народньою школою. Наука тріває три роки. Вчать побіч загально-образуючих предметів білизнярства і жіночого кравецтва. По покінченні школи дає челядничий диплом, який по відбутій практиці дає право відкрити свій кравецький варстат; 3) таке саме право дає покінчення трирічної **фахової школи СС. Василіянок**, вул. Длугоша ч. 17, яка приймає дівчат з покінченою 7-кл. народньої школи або 3-кл. гімназії. Обі останні школи мають право звороту шкільної оплати за дітей державних службовиків.

Поза **Львовом** маємо: 1) **Шкільні варстати** для дівчат **у Перемишлі**, які рано дають практичну науку кравецтва, а пополудні учениці вчащають на доповняючу науку. Отже ця школа дає таку саму науку, як львівські школи; 2) **рільничо-садівничу** школу Т-ва „Просвіта" у Миловanні п. Стриганці к/Товмача, і 3) річну **молочарську школу Маслосоюзу в Стрию.** Обі школи мають інтернати для своїх учнів, де вони дістають дешеве помешкання і харч.

Вкінці маємо ще **фахово-доповняючі** школи „Рідної Школи" у числі шість, а саме у Львові, Перемишлі — мужеські і жіночі, а в Станиславові і Тернополі тільки мужеські школи. Вони дають загальне і фахове образування ремісничій молоді, себто термінаторам.

Окремо згадати ще треба **Вищий Музичний Інститут** Т-ва ім. Лисенка **у Львові** і його філії в Перемишлі, Тернополі, Стрию, Дрогобичі, Станиславові, які дають фахове музичне образування. Інститут має право звороту оплат, оскільки учень чи учениця виключно посвячується музиці.

Як бачимо не багато тих шкіл, та усі вони поставлені високо, мають учителів (ок) з покінченими високими школами і фаховою практикою, мають теж потрібне шкільне приладдя, і що найважніше ті, що їх ведуть, як управителі так і учителі перенятi горячим бажанням якнайкраще послужити свому народові, виховуючи його молодь на корисних продуктивних громадян. Того не дасть їм ніяка чужа школа. Тому посилайте своїх дітей до **своїх фахових шкіл** там, де вони є.

І. Розвадівська.

Конґрес українського жіноцтва в Америці.

В салі Українського Народнього Дому в Нюйорку відбувся 30. м. м. перший український жіночий конгрес, влаштований місцевим Союзом Українок, при участи 60 делегаток українських жіночих організацій із Злучених Держав і Канади.

Отворення Конгресу відбулося з великою торжественністю. На сцені при президіяльнім столі уставився конґресовий комітет і президія Союзу Українок, дві дівчини в народніх строях піднесли американський та український прапори, публика на салі встала, а одна дівчина при фортепяні заграла американський гимн, почім всі відспівали український гимн. Щойно після цієї формальности промовила предсідниця конгресового комітету, пані Юлія Ярема до зібраних делегаток, витаючи представників преси і гостей, навіть з Канади.

Опісля представила президію Союзу Українок, іменем котрої пані Олена Лотоцька обняла провід вступних підготувань організації конгресу. Вона предложила наміченний плян нарад, а то вибір президії конгресу та комісій, порядок рефератів та нарад. В склад президії увійшли: панна Стефанія Абрагамовська як предсідниця конгресу; пані д-р Неоніла Пелехович і Антоніна Лятишевська заступниці, пані Павлина Авраменко і панна Дора Мацьовська секретарки.

З черги вибрано по три члени комісій: статутової і пресово-редакційної для складення резолюцій і комунікатів. Відтак пані Лотоцька виголосила короткий історичний огляд організації українського жіноцтва в Америці.

Після прочитання начерку статуту Союзу Українок наради перервано, щоби піти на підвечірок, на який запросили делеґаток американські жіночі організації.

На другий день на конгресі виголосили 6 рефератів на ріжні теми. Опісля вечором відбулась у готелі Коммодор святочна вечера, на яку були запрошені гості американки. Між іншими була відома письменниця Фені Герст, що виголосила промову. Також промовляла пані Еделмен від Жіночої Міжнародньої Ліґи Мира і Волі та інші.

В третьому дні відбулася дискусія над реорганізацією Союзу Українок і вибір виділу. До нового виділу вибрані: Олена Лотоцька голова; Анастазія Рибакова і Анна Кмець заступниці; Анастазія Ваґнер секретарка; Стефанія Абрагамовська касієрка.

Наше мистецтво, чужинці і наша інтеліґенція.

Заблукали цими днями до Львова два чужинці: парижанин і льондонець. Оглядають місто, пробують зорієнтуватись у мішанині його культури: мов, історичної традиції, будівель. Відкривають і наші установи, церкви, музеї. Як легко ми уявляємо собі, що один Юр або один Національний Музей може заімпонувати людям, що мають Люври та Британські Музеї! Що найти тут такого, що моглоб викликати у громадянина великої держави бодай хвилину застанови, що і ми теж пробуємо здоганяти сучасну культуру і не чумацькою валкою?

Нараз заходимо на виставу сучасної української графіки до „Музею Наук. Тов. ім. Шевченка". Поволі на обличчах гостей починає виринати допитливе здивування. Кількадесять українських книжок має обгортки, з яких промовляє дух того самого мистецтва, що панує у передових мистецьких колах Заходу. Приходимо до пояснень: „Ось бачите: ті мистці живуть постійно у Парижі і там власними силами, без меценатів, без урядових стипендій і державних підмог дають собі раду. Всі виставляють у „Гран-Пале", той робив декорації для „Одеону", той для вистав театру „Елізейських Піль". Коли візьмете деякі французькі журнали, побачите там графіки того й тамтого, яких дехто зовсім хибно вважає росіянами". Друга кімната — Нарбутівські гроші. У свій час, коли появились перші польські банкноти, виявилось, що артист, який приготовив для них рисунки, живцем скопіював цього нашого великого майстра, також ілюстратора неодної російської книжки. А маленька кімнатка з „екслібрісами"? Ось зразки, що можуть іти у світ до найкультурніших осередків як доказ, що наші мистці вміють іти навзаводи з европейськими. Не віримо, щоби наші спортовці в якійнебудь ділянці: у копанім мячі, ситківці, на лещатах, або шахах могли так хутко суперничати із чужинцями.

Француз і англієць находить щось, про що можуть завести розмову як „рівні з рівними". Вони пригадують собі, що в хаті мають вже там графіку і якесь мистецьке видання, що справді нагадують зразки, які бачуть тут у Львові. Але в українській графіці є й своєрідні, наскрізь оригінальні елементи, що ще більше розбуджують цікавість чужинця.

Виходимо. На хвилинку зупиняємось при касі. Питаю: чому так мало відвідувачів. Артисти знизують плечима: „Або ви не знаєте, де ви живете?" Знаю... але всеж таки статистика каже, що нас, у Львові, 100-відсоткових інтеліґентів повинно би бути — — богато". „То-то і є, що повинно би..., а скільки є їх справді — знають тільки книгарі та організатори мистецьких вистав..."

Зголжуюсь.

м. р.

Виступ хору Ол. Кошиця у Дітройт.

Один із наших земляків пересилає нам вязку американських часописів із Дітройту, звідки довідуємось, що відомий наш диригент О. Кошиць і балетмайстер Авраменко виступають там тепер зі своїм хором і балетом. Вони зорганізували низку вистав, на 30 більших американських міст від імені окремого Українського Комітету у Ню-Йорку для звеличання 50-літних роковин Джорджа Вашингтона. Міліон українців, що живе у Зл. Державах, манифестує цим свій поклін творцеві цієї новітньої республіки, що дає змогу і українцям користуватись правами рівними для всіх.

Кошиць і Авраменко організують свої виступи самостійно або вступають у порозуміння з американськими організаторами ріжних свят. Із преси довідуємось, що один їхній виступ був впр. звязаний із святочним обідом, виданим у честь директорки дітройського театру, Джессі Бонстель, що працює там уже 18 літ. В обіді взяло участь 150 представників місцевих урядів і установ. Промови були переплітані артистичною програмою; у цій програмі головну увагу світ звернув своєю новиною хор Кошиця і український балет Авраменка, в якому танцювали 6-літня Гапка Іванівна і 5-літній Івась Желехівський.

Кошиць і Авраменко виступали в тім самім місті ще при іншій, святочній нагоді, а саме при святі звеличання 50-літніх роковин Вашингтона. Із того самого часопису наводимо частину оцінки іхнього виступу. „Саля була випродана; авдиторія складалась головно із українського місцевого населення. Хор Кошиця має більш як 30 співаків. Вони вбрані у мальовничі українські костюми, а більшість співаних ними пісень це народні пісні того виїмково музикального народу, згармонізовані самим Кошицем. Як усі справжні народні твори мають вони силу та чар оригінальности; українські пісні визначуються виїмковою мягкістю та мельодійністю. Хор визначається головно своїми сопранами і другими басами, які є багато нижчі та сильніші, ніж у інших західних народів. Ця їхня прикмета дає змогу добувати у хорі виїмкові музичні ефекти..."

Американський критик висловлюється з великою похвалою про дисципліну його хору та його голоси. Крім цього захоплюється він продукціями двох згаданих вище дітей, гопаком і козацьким танком із шаблюками.

Із неменшим признанням висловлюються про виступи наших артистів і інші місцеві органи „Дітройт Мірор", „Дітройт Івнінг Таймс" і „Дітройт Фрі Прес". Цей останній помістив окрему довшу статтю про балет Авраменка і хор Кошиця.

РОЗСТРІЛЯЛИ.

РИМ, 17. VI. ПАТ. Сьогодні раннім ранком розстріляли засуджених трибуналом за намагані атентати на Мусолінія: Бовоне та Сбардельоті

—o—

Румунські українці перед виборами.

З приводу розписаних виборів до румунського парляменту Українська Національна Партія переговорювала в справі заключення виборчого пакту зі соціял-демократами, однак до порозуміння не прийшло. Тепер ведуться — як повідомляє черновецький „Час" — переговори з націонал-царанїстами. Якщо націонал-царанїсти згодяться на умовини Укр. Нац. Партії, то українці зроблять виборчий пакт з правлячою партією. Діло в тому, щоби українці придбали бодай два мандати більше, ніж мали тепер.

Щодо кандидатів, то від Укр. Нац. Партії будуть кандидувати д-р Володимир Залозецький, Юрій Сербинюк і інж. Глинський до камери, а д-р Маєр-Михальський і адв. д-р Роман Ясеницький до сенату. Останне слово в цій справі скаже конгрес партії.

Зачувати, що між членами Укр. Нац. Партії виринає думка поставити в усіх українських повітах Румунії свої власні лісти зі самими українськими кандидатами. Кажуть, що в повітах Черніівці, Сторожинець, Радівці та двох повітах південної Бесарабії такі чисто українські лісти мали би добрі вигляди. До здобуття потрібних двох процентів голосів треба зібрати на українські лісти коло 60 тисяч голосів у цілій Румунії, а це число українці можуть дуже легко зібрати тепер, коли виборці зневірилися в румунські політичні партії.

Кріваві партійні порахунки.

БЕРЛІН. 17. VI. ПАТ. У звязку зі знесенням заборони гітлерівських штурмівок в ріжних німецьких містах прийшло до кривавих сутичок між гітлерівцями і комуністами. Між іншими в Надревії в місцевости Анне Айкль прийшло до бійки між групою комуністів і штурмовим відділом гітлерівців. З обох сторін стріляли і є ранені.

По американськи.

ШІКАҐО. 17. VI. ПАТ. Після виборчих промов на вічу, на якому президента Гувера проголосили кандидатом републиканської партії, велика галя перемінилася в ярмаркову буду. Серед делегатів запанував нечуваний ентузіязм. Під стелю випустили 5.000 ріжнокольорових бальоників. Виборці витягнули з кишень свиставки та діточі трубки і серед страшного шуму та вереску танцювали довкола салі. Деякі делеґати виконували заімпровізовані танці, держачи на рамени делеґатки. Звуки органів заглушували від часу до часу крик і свист виборців.

Велика Британія на роздоріжжі.

ЛЬОНДОН 17. VI. ПАТ. Забираючи голос у дискусії, яка ведеться в палаті громад у звязку з недалекою конференцією в Отаві, Болдуін заявив, що та конференція розпочинається тоді, коли Вел. Британія стоїть виразно на роздутті. Треба говорив Болдуін, посунутися на шляху до тіснішої господарської унії з домініями, інакше відсунемося поволі одні від других. Еволюція і господарське притягання у світі ведуть безупинно до зросту більших господарських одиниць. Надіємося, що незабаром побачимо в Европі значну зміну, бо інакше европейський промисл дійде до цілковитого упадку.

Концерт Марії Сокіл.

У четвер, 16 червня ц. р. відбувся в салі Музичного Т-ва ім. Лисенка концерт прімадонни київської й харківської опери п. Марії Сокіл. На програму концерту зложились пісні сучасних українських (галицьких і наддніпрянських) композиторів та оперові арії з „Отелля", „Тоски" і „Чародійки" Чайковського. Всі чужі оперові арії та пісні артистка співала по українськи в гарних перекладах. Концерт пройшов з повним, величезним успіхом. Співачка полонила собі цього вечора всю публику без застережень і самою своєю появою і прегарним голосом і технікою співу та накінець чуттям, яке вкладала в кожну пісню. Зібрана публика не хотіла її відпустити з естради. Співачка була приневолена після вичерпаної програми відспівати ще арії з опер „Богема" і „Мадам Батерфляй". За чарівний спів дістала багато квітів і ще більше оплесків. Нотуючи нині з приємністю цей перший, такий знаменитий виступ п. М. Сокіл на львівській концертовій естраді, зазначуємо, що в одному з найближчих чисел „Діла" помістимо про цей концерт ширшу фахову оцінку.

Одинокий спосіб зорганізовано нести поміч українським інвалідам це стати членом Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у Львові. — Річна вкладка 6 зол., або місячно 50 сот.

Смерть визначного громадянина.

† ВОЛОДИМИР СІМЕНОВИЧ.

Дня 13-го ц. м. помер у Шікаґо наш відомий довголітній діяч д-р Володимир Сіменович у 74 році життя. Був він сином пароха у Монастириськах, бучацького повіту і 40 літ провів у Шікаґо. Скінчивши правничий факультет у Львові вибрався він у березні 1887 за море. Саме того року появились перші його американські дописі у „Ділі", якого співробітником не переставав він бути до останніх днів свого життя.

В Америці продовжує він свої університетські студії, але вже на іншім факультеті — медичнім і в 1893 осідає в Шікаґо як молодий лікар, не покидаючи цього міста до смерти. Своєю невсипущою енерґією він зєднує собі широкі кола пацієнтів і бере якнайближчу участь у громадській праці. Його дім стає осередком, де збираються найчільніші земляки та всі ті, що приїхавши безрадні на нову землю шукають поради, моральної та матеріяльної піддержки.

Пок. д-р В. Сіменович держить увесь час руку на живчику нашого еміґраційного життя; він належить до тих нечисленних наших громадян, що покинувши рідний край, зумів стати твердою ногою на американській землі, здобути собі становище та засоби прожитку, навязати тісніші звязки із чужинцями, а одночасно не пропасти у чужинецькому морі. Д-р В. Сіменович, що прожив такий великий шмат життя у такому могутньому середовищі як Шікаґо, що проглитає тисячі чужинців, механічно американізуючи їх, не затратив почування своєї національної приналежности. Що більше він піддтримував свідомість серед земляків, розсипаних в американському морі, находив час інформувати нас про важніші події заморського життя, журився долею своєї далекої Батьківщини і підпомагав її у важких хвилинах, коли вона потрібувала громадської жертвенности.

Сподіваємось, що про широку працю Покійного дістанемо ще точніші дані від тих, що мали нагоду ближче стежити за нею.

Б. посол ред. Д. Паліїв обвинувачений у державній зраді.

ПЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ДАЛЬШІ СВІДКИ ОБОРОНИ.

Свідок *Гриць Ясінчук*, укр. господар, 27 літ, з Товмачика — на обставину віча там-же. Стверджує зовсім леґальний зміст вічевої промови б. посла Паліїва, в якій казалося про вибори, шкільництво, адміністраційні зловживання і т. п.

Свідок *Юрко Кочернюк*, господар з Товмачика, — зізнає про те саме і приблизно те саме. На питання *предсідника трибуналу*, чи п. Паліїв „взивав до якоїсь боротьби" — свідок найенерґічніше протестує. „Бунту жадного не було".

— *Предсідник:* „...Бувайте здорові..."

Дмитро Мочернюк, літ 40, господар — зізнає про віче в Іванівцях. Памятає докладно дату „18. липня 1928 р.", тому, що ані перед тим ані потім у тім селі ніякого віча не було. *Предсідника* цікавить м. ін. „Чи була мова про злуку русинів з Польщі і тих, що під більшовиками?", — але свідок не памятає. Не памятає також, чи в кілька днів після того віча гурт селян бадьоро посунув до державного лісу за деревом...

Василь Ясінчук, господар з Іванова, 43 літ, — на ту саму обставину, себто про віче в Іванівцях. Свідок думає, що це віче було 3 роки тому, але *предсідник трибуналу* переконує його: „бігме, що чотири роки — вірте мені!..." Свідка промова Паліїва не підбурила, хоча відчуває кривду. Б. посол казав тоді лише, що державу можна здобути наукою. Це зацікавило прок. *Ліпша*, який хоче почути ближче пояснення від свідка: „як то державу здобувається наукою?" Дискусія на таку вчену тему була свідкові за важка... Але знає, що свою державу мають чехи, поляки, німці. Свідок був „на чехах" і бачив там, що „там люди більше вчені".

Свідок *Федір Бойчук*, 28 літ, господар з Ключева. (Цей свідок робить своїми зізнаннями враження надзвич. інтеліґентної людини). Взагалі всі свідки-селяни виявляють непересічний інтеліґентний рівень). Дуже гарно репродукує промову б. посла Паліїва з віча у Ключеві, ясно і виразно відповідає на всі запити.

Свідок *Петро Бойчук*, 33 літ, господар з Ключева — на ту саму обставину. Пригадує собі, що на вічу промовець казав про шарварки, кольонізацію, шкільництво, взивав „шанувати на кожному місці свою гідність, щоби другі народи нас шанували". Промова не була підбурююча.

Свідок *Дмитро Кузик*, 26 літ, студент політехніки у Львові, родом з Печеніжина. Був на кількох вічах б. посла Паліїва, тому не може собі точно пригадувати, що було акуратно на вічу в Печеніжині. Памятає про нього тому, що це було перше посольське віче Паліїва, яке свідок слухав. Репродукує ту промову досить широко, на всі запити відповідає ясно і льоґічно. З предсідником веде цілу дискусію. Свідок пояснює, що кожному українському послові краще було би послувати до сойму у Києві, ніж у Варшаві.

Свідок *о. Антін Терлецький*, парох у Петриківцях — про віче у Печеніжині, нічого нового до справи не вносить.

Свідок *Микола Луцак*, студент, кооператор, — про віче в Печеніжині. Питання *обвинуваченого*, чи свідок пригадує собі, що поліція підмовляла місцевих сельробів, щоби вони розбили віче Паліїва, предсідник відхиляє

ОСТАННІ СВІДКИ ОБОРОНИ.

Після перерви зізнавав, як перший *свідок Вол. Фрондзей*, кооператор з Бродів, на обставину віча в Косові. Оповідає про свято відкриття памятника Т. Шевченка й поведінку поліції підчас співання народом гимну „Ще не вмерла". Тоді обв. роз …ав посольське віче. Не було на тому вічу нічого, що закидає акт обвинувачення.

Свідок *П. Гардецька* з Кут, дружина адвоката, — на ту саму обставину. Мала враження, що Паліїв хотів саме вспокоїти людей, схвильованих поведінкою поліції.

Свідок *Дмитро Савчук* з Лісок — про віче в Коршеві. Паліїв промовляв спокійно, здебільша про малу солідарність українських партій.

Свідок *Дм. Бойчик*, кооператор з Коломиї, секретар Пов. К-ту УНДО. — теж саме на обставину віча в Корчеві. Хід віча і зміст промови Паліїва памятає добре, бо робив собі записки. Вичерпуючо відповідає на низку запитів.

Микола Гаєвий, 64 літ, господар з Годів — каже про віче в Голах. „Кожний нарід повинен дбати про свою науку, бо чим більше нарід просвічений, тим скорше дістане свою незалежність". Проти польської держави на вічу не було мови.

Свідок *Петро Шекерик-Доників*, господар і начальник гром. Жабє, б. посол УСРП. Викликує своєю появою маленьку „сензацію" на судовій салі й рух серед присяжних суддів: одягнений, як завжди, у повному гуцульському одязі, включно з топірцем у руці, який йому возьний досить безцеремонно забирає (з палицями на салю вступ заборонений). Тримає для суддів цілий політичний виклад про внутрішню і міжнародню ситуацію, зокрема про тактику українського парляментарного представництва. Свідкові здається, що промова посла Кузика на вічу у Жабю була гостріша, ніж Паліїва, а Паліїв більше старався за поширення впливів УНДО в радикальній околиці. Про боротьбу зі зброєю в руках не було ні слова, а навпаки, казалося про еволюційний шлях боротьби.

Микола Гевчук, 66 літ, господар з Жабя, в гуцульському „однострою" з парасолею, яку возьний мерщій відбирає, хоч предсідник трибуналу звертає увагу, що „така гуцульська парасоля не є небезпечна". Говорить мовою ґероїв із „Тіней забутих предків": дуже сумнівно, чи присяжні судді багато зрозуміли, — але слухали цікаво!

Свідок *Вол. Целевич*, 42 літ, редактор „Свободи" (ґен. секретар УНДО, б. посол) — зізнає на бажання д-ра Витвицького заприсяжений (усіх інших свідків не заприсяжено за згодою обох сторін) про віче у Львові в 1928 році. Це було віче про шкільні справи, свідок промовляв тоді, обвинувачений закінчив віче двома реченнями, м. ін. словами: „...причиною всього того положення була втрата української державности..." — і тоді радн. Бехметюк розвязав віче. Ціла промова Паліїва трівала найбільше 2 хвилини. Зокрема свідок зізнає ширше про подію з розриттям стрілецької могили на Лисоні; цю подію свідок добре знає, бо будучи послом з бережанської округи — переслухував селян, вносив інтерпеляцію і був на авдієнції у мін. Складковського. Стверджує, що сам мін. Складковський признав правдивість української реляції та телеграфічно покарав винуватців.

Свідок д-р Миколайчук, адвокат у Надвірній, зізнає про віче тамже: це було єдине віче, яке свідкові поліція розвязала. Всупереч зізнанням свідків прокуратури пояснює, що свідок як голова „Нар. Дому" у Надвірній, мав право залишитись як господар у салі, на якій розвязано віче. Не вважаючи на це, поліція силою вивела свідка. Вияснює, що таке поняття „хрунь": шкурник, який з матеріяльних особистих мотивів веде політичну роботу. Делеґат старостви у Надвірній був з самого початку подразнений. Розвязав віче дуже швидко після відкриття віча, так, що можна казати про розвязання віча радше на початку віча ніж на його кінці.

Свідок Гринишак, адв. соліцитатор з Надвірни, впевняє, що представник влади прийшов на віче в Надвірній згори з наміром віче розвязати.

Три свідки (Іван Костюк, Юрій Германюк і Мих. Струтинський) не явилися. Оборона зрікається їх.

На цьому вичерпано листу свідків оборони.

„УГОДОВЕ" ВІЧЕ І ПРАВНО-ДЕРЖАВНА ДЕКЛЯРАЦІЯ.

Обор. д-р Старосольський вносить відчитати звіт з віча в Жабю, оголошений в одному з чисел „Гром. Голосу" на обставину, що це віче не мало протидержавного характеру, але навпаки, було настільки спокійне і помірковане, що викликало у політ. противників закид „угодовости".

Обор. д-р Витвицький вносить відчитати декларацію д-ра Дм. Левицького з 29. III. 1928.

Прок. противиться внескові д-ра Старосольського. Опозиційні партії зінтуються н „нельояльности" і оцінка „Гром. Голосу" не має суттєвого значіння. Зате погоджується на відчитання засадничої декларації укр. послів.

Трибунал відкинув внесок прочитати звіт з віча у Жабю з „Гром. Голосу" та згодився на відчитання заяви Укр. Парл. Репрезентації. Цей текст вчитано з офіціяльного стенограму Сойму, який обв. ред. Паліїв тутже передав трибуналові.

ПИТАННЯ.

Усіх питань трибунал поставив присяжним суддям 26. Головних питань 10 на злочин з § 58 (головна зрада), 3 питання з § 65 а, б (заворушення публ. спокою), 1 з § 305 (похвала злочину), 1 з § 302 (виступ проти народности) і 1 з § 487 (образа поліції). Крім того 10 евент. з § 65 на випадок відкинення питань головних. Перших 10 питань має той самий текст (з акту обвинувачення), говорить лише про 10 ріжних віч.

Обор. д-р Старосольський вносить на поставлення додаткових питань, а то з §§ 300 і 302 к. з. (про викликання погорди до властей і візвання до ворожих виступів проти національностей).

Прокуратор противиться: зміст § 300 є далекий від §§ 65 та 58 і такої провини акт обвинувачення Паліїву не закидає. Те саме торкається § 302: обв. не взивав до ворожих виступів проти поляків, нпр. кольоністів, лише проти польської держави.

Суд відкинув внесок оборони на додаткові запити.

На цьому розправу перервано. В суботу, 18. ц. м., розпічне розправу промова прокуратора. **Присуд сподіваний у суботу у пополудневих годинах.**

РЕВОЛЮЦІЯ ПРОТИ НОВОГО УРЯДУ В ЧІЛЄ.

САНТЯҐО ДЕ ЧІЛЄ, 17. VI. ПАТ. Проти урядової юнти вибухнуло військове повстання. Контрреволюціонери під проводом ген. Саенса взяли верх. Їх відділи заняли урядову палату.

ЛЬОНДОН, 17. VI. ПАТ. Зі Сантяґо де Чіле повідомляють, що рев. війська хочуть привернути владу давнього президента Монтери та повалити теперішній соціялістичний уряд. Ідуть бої.

САНТЯҐО ДЕ ЧІЛЄ. Предсідник юнти Ґров попав у полон військ ген. Саенса, який проголосив себе новим начальником країни. Він зазначив, що все військо згодилося піддержувати новий протикомуністичний устрій.

ОСТАННІ ВІСТИ

ВІДЛОЖЕННЯ РЕПАРАЦІЙНИХ СПЛАТ.

На другому засіданні льозанської конференції 17 ц. м. Мекдональд відчитав декларацію головних держав вірителів у справі припинення відшкодувань на час репараційної конференції. Є це декларація Англії, Франції, Італії, Бельгії та Японії, які заявили, що не пересуджуючи розвязки, яка може бути осягнена пізніше, є за тим, щоби переведення сплат з приводу відшкодувань або воєнних довгів здержати на час конференції, що згідно з волею підписаних держав мусить осягнути вислід в можливо найкоротшому часі. Підписані уряди заявляють, що готові ділати згідно з повищим рішенням, і взивають інші уряди вірителів, щоби заняли те саме становище.

Б. ЦІСАР ВІЛЬГЕЛЬМ ВЕРТАЄТЬСЯ ДО НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, 17. VI. ПАТ. Преса повідомляє, що бувш. цісар Вільгельм II. задумує перенестися до Кобурга в Німеччині й осінню взяти участь у шлюбі шведського наслідника престолу з кн. Сибілею фон Сахсен Корбург Гота, яких заручини відбулися тому кілька днів.

БАВАРСЬКИХ ПОСЛІВ ВИНЕСЛИ ЗІ СОЙМУ.

З Мінхену повідомляють, що 17. червня на засіданні баварського сойму прийшло до авантюри. Гітлерівських послів, які прийшли в однострoях, привитали свистом і криками. Предсідник виключив гітлерівців із засідань і зажадав, щоби негайно вийшли зі салі. Коли вони не послухали, прийшла поліція усувати їх. Деяких послів виносили взявши за руки й ноги. Коли засідання почалося наново, на салю вдерся викинений посол Швеле й став ганьбити міністра вн. справ. Його винесли. На коридорі дістав він істеричного атаку. Візвали лікаря.

У Баварії заборонили однострої.

БЕРЛІН, 17. VI. ПАТ. Баварський уряд видав поліційний розпорядок, який в усій Баварії забороняє носити однострої до 30. вересня ц. р. Уряд умотивував заборону авантюрами і соймі, бо добачує в них виступ проти конст. порядку в Баварії.

МАТУШКУ ЗАСУДИЛИ.

ВІДЕНЬ, 17. VI. ПАТ. На сьогоднішній пополудневій розправі психіятри видали опінію про умовий стан Матушки, згідно з якою нема сумніву, що Матушка симулянт. Вечором запав присуд, на основі якого Матушку засудили на шість літ тюрми.

ШТУК УЖЕ ЗАПЛАТИВ СЕЛЯНИНОВІ.

Берлінський автомобіліст Ганс фон Штук виплатив уже 5.000 зол. батькові хлопчика Василя Солярика, якого в Ямельній біля Янова переїхав на смерть. Крім того родина хлопця дістане ще якусь суму відшкодування з асекураційного т-ва, що в нім обезпечений фон Штук. До Львова приїде повновласник того т-ва.

ДОЛЯР.

Доляр у приватних оборотах 8.89 і пів.

НОВИНКИ

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорушина 5.** (біля кіна „Аполльо") поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Перероблює ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол. 1995 5—20

— **Де купити дешево дійсно добрий годинник, срібні або золоті вироби? У Івана Зельтенрайха.** Львів, пл. Марійська ч. 5. 1728 25-30

— **Приймаю як давніше в моїм Заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1 і 3—6. Насс.** 1-3

— **Обовязково** відвідайте Виставку сучасної української графіки. 29 червня зачиняється! 5-5

— У понеділок, дня 20. червня ц. р. за дозволом Староства гродського відбудеться при церквах і українських установах **збірка на Українську Захоронку у Львові**. Виділ Тов. Українська Захоронка прохає Громадянство складати хоч би і найменші датки для бідної дітвори, тим більше, що тамтого року дозволу на збірку не було. 2076 1-1

— **Збори Тов. св. Андрея переложені на четвер 23. червня 1932. — Комітет основників.**

— **Театр ім. І. Тобілевича** дає від 18-го до 22-го ц. м. свої вистави у Городенці.

— **Шкільні інспектори нехтують українські підручники.** Повітові шкільні інспекторати розіслали недавно управам шкіл спис книжок, дозволених до вжитку у вселюдних школах. Спис, виготовлений міністерством віроісповідань і освіти, подає підручники до науки релігії римо-католицької, евангелицько-авгсбурської, евангелицько-реформованої, жидівської, але підручників до навчання греко-католицької релігії не подає. Чому? Чи може релігія греко-католицького обряду менше вартна ніж інші. А тому катехит може обходитися без підручників? Що А преців підручники є. Хто тут завинив? Не виказали на це наші епископські ординаріяти? Не вказано в цьому списі також підручників до навчання української мови. Виписані там підручники до науки мови польської, німецької, французької а навіть англійської, але про науку української, значить, другої краєвої мови ані чичирк! Немовби українська мова не була предметом науки в Польщі... Чекаємо на вияснення компетентних чинників.

— **Нова почтова агенція.** З днем 21. червня уруxомлять у Серниках Дол. пов. Рогатин почтову агенцію під назвою Серники Долішні. — В почтовій агенції Голгочі, пов. Підгайці та в почтовій агенції Космач, пов. Коломия, введено телефонічну й телеграфічну службу в обмежених денних годинах.

— **Під увагу радіоаматорам.** В понеділок, 20 червня ц. р. празьке радіо трансмітує концерт абсольвентів мистецької школи фортепянової кляси проф. В. Курца. Між іншими виступить на тому концерті п. Роман Савицький, бувший абсольвент Муз. Інституту ім. Лисенка у Львові.

який виконає як першу точку програми прекрасну концертову фантазію Ґ-дур Чайковського в супроводі орхестри. Початок трансмісії в год. 20 веч. Наш молодий пяніст виступав у Празі в тому сезоні доволі часто і з незвичайним успіхом, між іншим виконав недавно на одному з концертів праської консерваторії фортепяновy сонату молодого нашого композитора, студіюючого в Празі, Романа Сімовича, якого твір чеська критика приняла доволі прихильно.

— **Виділ „Міщанського Братства" у Львові** просить членів взяти гремільну участь в поході на львівські цвинтарі в оба дні Зелених Свят. Збірка членів при вул. Рутовського біля музею Дідушицьких в год. 2:30. Члени, які не мають ще відзнак, одержать їх на місці збірки.

— **Ще одна ревізія.** В мешканні студ. унів. Волод. Мулькевича при вул. Кентшинського ч. 16 у Львові перевела поліція 17 ц. м. ранком ревізію, шукаючи за нелегальною літературою та зброєю. Відійшла не знайшовши нічого.

— **Чому це?** Надзірна рада Повітового Союзу Кооп. в Скалаті скликує на 3. липня ц. р. на 10. год. рано загальні збори. Це неділя і свято Божого Тіла. Чому це? Чи щоб унеможливити участь священикам і практикуючим вірним? Чи комунізуючі елементи в Скалаті взяли верх у надзірній раді та управі? Прошу публично вияснити, евентуально, якщо це переочення, визначити інший речинець. — **о. Вол. Винярський.**

— **Грабунок.** У Львові на вул. Руській Мар'я Казміровичівна із Яричова Нового ждала біля трамвайової зупинки на трамв. віз. До неї приступив якийсь молодий опришок і так сильно вдарив її пястуком у груди, що вона впала. Зробив це тому, щоби ограбити Казміровичеву. Це йому вдалося, бо вирвав Казміровичевій торбочку з 53 долярами та 585 зол. і втік.

— **Вбили суперника.** На Михайла Венгра зі Сільки пов. Перемишль напали на дорозі Іван Курган і Іван Кузьмич із Яксманич і так його побили колами, що той помер. Вбивники лишили його на дорозі і пропали без сліду. Була це пімста за те, що Венгер заходив до нареченої одного з напасників.

— **Змінюють залізничі пороги.** Міністерство шляхів рішило змінити в цьому році 2.800.000 залізничних порогів у Польщі на нові. З того 1 міліон порогів візьмуть із запасів у магазинах, а 1.800.000 закуплять коштом 5 і пів міліона зол.

— **Українське свято в честь Вашингтона в Шикаго.** Низка свят у честь Вашингтона, як повідомляють з Ню Йорку, закінчилася світлим виступом Українського Хору Олександра Кошиця й Українського Народнього Балету Василя Авраменка в Орхестра Голл в Шикаго в неділю 29 травня. В балеті взяли участь місцеві танцюристи, в додатку до постійної трупи і тим дуже багато причинились до піднесення краси свята. Хор співав, як звичайно, з найвищою прецизією. Успіх свята просто небувалий і несподіваний. Місцева найбільша в Злучених Державах газета „Шикаго Дейлі Трибюн" помістила недовгу, але з наголовком на дві шпальти, рецензію, в якій музичний критик, Едвард Мур, пише зі захопленням про продукції хору і балету та признається, що йому не стає слів, щоби ті продукції описати. А кінчить свої замітки так: „Була це поспішна, добре уплянована, а ще ліпше виконана програма, але така, що повинна бути виставлена в Шикаго цілою серією, а не лише одноразовим виступом".

— **Парада воєнних ветеранів.** З Ню Йорку повідомляють, що у параді в честь поляглих героїв світової та інших воєн брали участь ветерани Української Армії. Вони дістали запрошення до участи в поході від команданта 133 посту, Б. Т. Клейтона. Крім українських ветеранів машерували також німецькі й австрійські ветерани на Ривер Сайд Драйв в Ню Йорку. Вони несли свої національні прапори і були одягнені у військові однострої. Публика оплескувала українських і німецьких ветеранів на рівні з американськими, на знак, що вже минула воєнна ворожнеча. Загалом в походах взяло участь біля 40.000 ветеранів. Було між ними ще 32 учасників американської горожанської війни під проводом 86-літнього старика. Крім них 6 їхало автомобілями, бо вже не здужали машерувати. А між тими, що машерували, був один 80-літній і один 90-літній ветеран.

— **Афганський університет.** Афганський емір постановив створити в столиці університет. До Европи виїзджає спеціяльна комісія організаційних студій та запрошення вчених.

— **Студент втік із СРСР.** Виленські часописи повідомляють, що на кордоннім відтинку Хоценчиці біля Радошковиць (пов. Молодечно) перейшли на польський бік 3 більшовицькі горожани. Один із них це студент із Мінська. Вони оповіли, що 15 червня над ранком 11 людей хотіло перейти кордон, та більшовицька кордонна стежа перешкодила їм, стріляючи за ними. З усього гуртка перейшло на польський бік лише три; доля інших невідома. Службовці більшовицької кордонної розвідки дістали приказ придержувати підозрілих людей та передавати кордонній команді. За зловлення збігців більшовицька влада обіцює грошеву нагороду.

— **Вияснення.** В останньому часі зайшли в Празі події, які потребують вияснення з огляду на поширювання деякими чинниками брехливих відомостей та баламучення громадянської опінії. Деякі комуністичні та комунізуючі елементи скликали, підшиваючись під фірму „поступового студентства", віче ніби в справі морального стану української еміграції в Празі. Українське громадянство, знаючи правдиве обличча ініціяторів віча, не взяло в ньому участи. Для посилення малої чисельности віча, ініціятори того віча завербували собі більшу скількість жидів, близьких собі „поступовців". Звичайно, через такий свій характер, „віче" зовсім не мало права говорити від українського громадянства в Празі та ще й публично оголошувати своїх резолюцій, писаних у стилі базарної лайки на український національний табор, а зокрема резолюцій, які невірно насвітлюють події, які мали місце на протестаційних зборах Союзу Укр. Письменників та Журналістів в справі розстрілів над Дністром. (Намагання розбити збори тоюже групою; провокаційне вивішення списка буцімто членів нелегальних організацій в Польщі). Автім і самі учасники віча опротестовують публично вірність опублікованих резолюцій. — В Празі, дня 14 червня 1932. За Укр. Акад. Громаду в Празі: **В. Головацький;** за Т-во укр. технік. „Основа" в Празі: **Ю. Бурачок;** за Укр. Студ. Козацтво „Запоріже" в Празі: **Лепкий Мар.;** за Укр. Студ. Т-во „Зарево" в Празі: **С. Бичковський.**

— **Умовини приняття до гр.-кат. духовної семинарії у Львові на акад. рік 1932/33.** Подання вносити до Митрополичого Ординаріяту до дня 1. вересня ц. р. і долучити: 1) свідоцтво хрещення і миропомазання, 2) свідоцтво зрілости і всі гімназійні свідоцтва, 3) свідоцтво моральности від Уряду парохіяльного або деканального; 4) точний опис життя, в якому подати: а) родовід, б) хід студій, в) які перебув недуги, г) де перебував і чим трудився від матури досі, д) заяву, чи рішений бути жонатим, чи безженним священиком і чи готов посвятитися місійній праці.

— **Подяка.** Комітет доживлювання дітей у Угерцях Вин. складає сердечну подяку п. О. Волосянському, директорові маєтку Т-ва „Просвіта" за 4-місячний важкий труд при доживлюванні 70 дітей в школі і захоронці. Дякуємо теж п. О. Миклашевич за паку з одіжю і 2 зол., п. Е. Шмідовій із Сільця за паку з одіжю і 10 зол., о. І. Титарові — 4 зол. та О. Курдидикові — 3 зол. — За Комітет: **о. С. Кульчицький, Іван Горішний.**

— **Виказ жертв на будову нагробника Іванові Франкові за час від 1 січня до 15 червня 1932 р.** Службовики Маслосоюзу 600 зол.; д-р Вол. Бабій, Львів 10; інж. Корнелля Андрій 5; Абітурієнти Гол. Академ. імн. 43.72; Т. Т. неприйнятий гонорар д-ром Шевчуком за успішну інтервенцію в справі політичного вязня 50; Лучаківська Олена, Львів 10; Роман Стельмахів, Львів 5; Скоробогатий Степан 5; інж. Дурбак Павло 100; фабрика свічок — інж. Котецький К. і Ска 100; Адамська Софія, Зглево 5; Чолій Волод., Небилів 5; збірка дітей VI. кл. школи ім. Шашкевича в Перемишлі 7 зол. — Разом **945.72. зол.**

З театру.

Театр Ріжнородностей: „ОСТАННЯ НІЧ ФРЕДА КРАКА", комедія Брандта.

Про те, що мущина, який має вмерти на другий день у поєдинку за дурницю, почуває себе препогано — знаємо всі. Про те, що жінка із незаплямленим минулим може зважитись із приємністю на зраду, коли пересвідчена, що той, з яким зрадить мужа, завтра вмре — знаємо не всі. Коли вірити злобній літературі, фабрикованій мущинами, то гордощі жіночі зростають як на дріжджах від крови самогубця, що поклав свою безглузду голову для тої, яку кохав на те, щоби інші мали з неї потіху... після його смерти.

Хто не мав ніколи поєдинку за банана і хто ніколи не зрадив свого найближчого приятеля тоді, коли сам найменше цього сподівався, той взагалі не повірить у такі історії, як „Остання ніч Фреда Крака". А є там прецінь такі прості речі як любов жінки до двох мущин, що у ріжний спосіб тої самої ночі сходять зі світа, щоби на другий день тим приємніше жити. **м. р.**

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 17.VI. 1932 р. за масло експортове та десерове праса 2·00 зол., за літру молока 17—18 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 3·50—3·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Субота, 18. VI. год. 7.30 веч. „Срібний сон Сальомеї" (останній раз).

Неділя, 19. VI. год. 7.30 веч. „Бурашкові капоти" (ціни знижені).

Понеділок, 20. VI. год. 7.30 веч. „Гавтая" (знижені ціни).

Театр Ріжнородностей.

Субота, 18. VI. год. 8. веч. „Остання ніч Фреда Крака.

Неділя, 19. VI. год. 8. веч. „Остання ніч Фреда Крака.

Понеділок, 20. VI. год. 8. „Остання ніч Фреда Крака.

Цирк Станевських (площа Бема):

В суботу 18. ц. м. 2 вистави в год. 4 поп. і 8.30 веч.

В неділю 19. ц. м. 2 вистави в год. 4. попол. і 8.30 веч.

В понеділок, 20. ц. м. остання прощальна вистава в год. 8.30 веч. і замкнення цирку.

Кіна.

АПОЛЬО: „Революціонерка".

КАСІНО: „Наші невинні наречені".

КОПЕРНИК: „Д-р Джекиль і мр Гайд" та Вбивство през. Думера.

ЛЕВ: „Дзвонар із Нотр Даму", нова звукова копія.

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Джекиль і мр Гайд" та Вбивство през. Думера.

МІРАЖ: „На струнах кохання" (на осн. Декобри) „Христя лісниківна".

ОАЗА: „Ранго", „Золота долина".

ПАН: „Кінець світа", „Чар лісів".

ПАЛЯС: „Ніч шалу".

ПАСАЖ: „Чорний яструб" (Кен Мейнард) і додатки.

ПРОМІНЬ: „Співець Парижа".

СОНЦЕ: Гарі Піль і Чаплін.

СТИЛЕВЕ: „Наша є ніч".

УТІХА: „Пат і Паташон на зальотах", „Бич права".

ХИМЕРА: „В маленькій казарні".

Львівське радіо.

Неділя, 19. червня.

12.10 Метеор. комунікат, 12.15 Муз. поранок, 12.55 „Раціональне і дешеве вихіснування відпусток", 13.10, 15.25 Концерт, 14.00 „Життя селянина-діяча" відч., 14.15, 14.50 Легка орхестра, 14.30 Ветеринарійні поради, 10.05 „Що чувати, що треба знати", 15.40 Для дітей „Що чувати в світі", 15.52, 16.20, 19.52, 22.25 грамофон", 16.45 „У 15-ті роковини створення польської армії у Франції", 17.00 Пополудневий концерт, 18.00 „Оповідання Казюка", 18.20 Легка й танк. музика; Трансм. з міжнар. автомобілевих перегонів у Львові, 19.35 Що відвідувати у львівському, станиславівському та тернопільському воєвідстві? 19.55 Плекання коней, 20.00 Скрипка, Ів. Францоз, конц. мистець віденської опери. 20.30 Продовження популярн. концерту, 20.55 Літер. чвертьгодина „Вирубаний хідник", 21.10 Концерт, 22.00 Спорт, 22.05 „Як поїдеш риночком" вояцькі пісоньки, 22.40 Спорт. вісти з провінції. 22.50 Танк. музика.

Понеділок, 20. червня.

12.20, 12.45, 15.10 Грамофон. 12.40 Метеор. комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.30 Комунікаційний огляд, 15.40 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Балачка у фр. мові, 17.00 Легка музика, 18.00 „Винаходи й відкриття в добі Відродження", 18.20 Легка музика. 19.45 „Правна відповідальність за залізничі й автомобілеві катастрофи", 20.00 „Молодь, наша будучність", 20.15 „Цвітка Гаваї" оп. Абрагама трансм. із театру „Новостей" у Варшаві (на перерві ок. 23.00 год. Спортові вістки)

Вівторок, 21. червня.

12.20, 12.45, Грамофон, 12.40 Метеор. комунікат, 15.00 Госп. комунікат, 15.30 Комунікат т-ва фіз. виховання та спорту, 15.40 Грамофон, Сільва рерум, 16.45 Спортове всячина, 17.00 Симф. концерт, 18.00 Справа Пацифіку, 18.20 Легка й танк. музика, 19.45 „За нашим ділад кордоном" відч., 20.00 Плекання коней, 20.05 Органовий концерт із костела Елисавети у Львові, 20.55 „Реймонт у себе" фейл. виг. Корн. Макуш»

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Дирекція дів. гімназії Р. Ш. в Станиславові (гуман. тип) подає до відома, що вписи і вступні іспити до всіх кляс від I—VIII. відбудуться в днях від 21.—30. червня. При гімназії є інтернат за міс. оплатою 60 зол. (або харчами). 2—3

Торговельна Школа Т-ва „Просвіта" у Львові, вул. Корняктів ч. 1. з правами державних шкіл, приймає до кінця червня вписи на трирічну науку для хлопців і дівчат, на піврічні і річні торговельно-кооперативні курси та курс абітурієнтів. — **Управа.** 2052 2—3

Подяка. Мар. Дружина Студенток у Львові складає щиру подяку Всч. О. Крил. Осипові Александровичеві, пароxові Домажира, за дар у сумі 30 зол., на ціли Дружини. — **Виділ.**

„Рідна Школа" в Стрию веде в шк. р. 1932/33 такі школи: 1) 7-кл. народню школу (вправ) для дівчат і хлопців, 2) жіночу семинарію з правом прилюдности (звороти.) — курси II—V., 3) 4-ту клясу гуманістичної гімназії для дівчат і — залежно від дозволу — також хлопців. **Вступні іспити** до 4 кл. гімназії і на II., III. і IV. курс семинарії: **28 червня. Вписи до всіх шкіл:** щодня передпол (до 4. VII.) **Дирекція.** 2070 1—3

Товаришів, що здавали іспит зрілости в 1887 р. в академічній гімназії у Львові просимо на 45-літній матуральний зїзд, що відбудеться у Львові дня 29. (середа) червня. Товариші зійдуться тогож дня в год. 9. рано в Успенській церкві, де відправиться панахида за померших професорів та товаришів. — **Д-р Т. Гвоздецький, д-р В. Лаврівський, о. Т. Саєойка.**

Організація абсольвентів укр. торговельної школи у Львові. Вже 19 літ минуло від коли перші абсольвенти нашої одинокої Торговельної Школи у Львові пішли в світ. Богато з них займає поважні, а навіть відповідальні місця в наших установах, або веде власні підприємства та всі вони ходять люзом незорганізовані. А чейже для них така потрібна ця організація для праці над дальшою фаховою освітою, над добуттям варстату праці, зорганізуванням товариського життя і т. п. Тому гурток абсольвентів Торговельної Школи, які перебувають у Львові приступив до заснування Товариства Абсольвентів (ок) Школи і в тій ціли скликує сходини вже у вівторок 21. ц. м. в год. 7-ій вечором при вул. Корняктів ч. 1. Треба надіятися, що якнайширші круги абсольвентів Школи бодай зі Львова візьмуть у них участь і таким чином приложать руку до покладення основ під установу, якої потребу від давна відчувають всі охочі до організації абсольвенти нашої першої фахової школи. Рівночасно цей гурток прохає абсольвентів Торговельної Школи і Курсів, які перебувають поза Львовом надіслати свої адреси для нав'язання товариської співпраці.

Перші по 20 літах сходини матуристів, абсольвентів відділу „Б" філії Української Академічної Гімназії у Львові з р. 1912. відбудуться у Львові в філії Укр. Акад. Гімн. (Народний Дім) дня 14. серпня 1932 в 15. год. попол. Всіх пп. товаришів та бувших професорів просимо явитись. Письменні зголошення просимо пересилати на адресу: **Ing. Mykola Merkun, vrchni spravce velkostatku v Dubnanach u Hodonina, C. S. R.**
За уповноважених: **судля Дмитро Шередько,** Мор. Острава. **Інж. Микола Меркун,** надзвірдатель держ. дібр. 2023 2-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПАРОХ. 73-літний самітний вдовець шукає старшої, інтелігентної, лагідної вдови і женщини до заряду дому. Негайне письменне зголошення з поданням умовин слати: Гр. кат. Уряд парохіяльний в Чирній, Czyrna, p. Śnietnica ad Grzybów.

СТОЛЯР (звльокатований залізничник) шукає професійної праці або якогонебудь заняття. Ласкаві зголошення до Адм. „Діла" під „Безробітний".

ТЕПЕР ПРОДАЄМО: Наймодніші жіночі плащі від зол. 50.—, гарні костюми від зол. 65.—, останні новини суконь від зол. 25.—. Першорядний магазин жіночої конфекції **Яків Посамент,** Львів, вул. Академічна 2 (Готель Жоржа). 2021 4-6

ЛІТНИЩЕ кліматичне Дора, пансіон „Олена" недалеко стації, Прута і ліса, сонячні кімнати, веранди, саля, сад, радіо, добірна кухня. Ціни помірковані. Родинам знижка. Веде власничка. 1997 2—4

ДЕ ПЕРЕВЕСТИ ВАМ ВАКАЦІЇ? Трудно дати Вам вдоволяючу відповідь — доки Ви не пізнали **Гребенова-Зелемінки.** Це кліматично-купелева стація, положена в долині Опору, серед казкового багатства смерекових лісів — гірського воздуху і сонця — вимріяне місце відпочинку. Тут найдете вигоду і люксус при найбільшій ощадности. Тенніс, плавання, риболовля, воздушні купелі на золотому піску або квітникових муравах, піші та кінні прогульки по верхівях Зелеміну, Довбушевої криниці, Чорного Верху і ін. Ціни по приватних віллях і пансіонах знижені. Початок сезону 15. травня. За інформаціями звертатися до Громадського Уряду в Гребенові. 1842 7—8

ДОРА при Яремчу, пансіон „Тереня", кімнати верандові, пляжа над Прутом. 2008 3—8

10 ЗОЛ. наука писання на машинах, приймаю до переписки українську м., випозичаю машини. Михальська, Сикстуська ч. 10. 3—4

НА ФЕРІЇ відбитки найновіших робіт та взорів, мережки, пліси гафти. Ціни знижені. **Заведення Гафтів** Козловська, централя Академічна 22, філія Сапіги 28. 2068 1—3

НОВІ САМОХОДИ ФОРД чотиро й осьмо-циліндрові, які будуть на Східних Торгах, можна їх замовляти у фірмі „Eshape" Львів, Личаківська 27. Тел. ч. 4—69. 1—2

ЯРЕМЧЕ вілля „Чорногірчик" найздоровше положення, соняшні кімнати, першорядний харч, пять разів денно, ціни дешеві, Герчук вул. Карла Обста, Яремче. 1—2

КОСІВ, пансіон „Victoria" (біля санаторії д-ра Тарнавського) поручає соняшні кімнати. Ціни від 5 зол. Проспекти відворотно. 1—2

УЧИТЕЛЬКА, замешкала у Львові приймє на мешкання з цілим утриманням учителів і учительок, що приїдуть до Львова на курси в липні. Мешкання з комфортом, умовини дуже догідні. Зголошення до Адміністрації під „Учителька". 1—1

ПРОДАМ 100-сяжневу парцелю, 2-фронтову при самій трамваєвій зупинці, в. Волинська, на 4-літню сплату. Відомість Ладарів, Арцішевського 6.

СРІБЛО ПОДЕШЕВІЛО. Купуйте у фірмі Домбровський і Розважевський, Академічна 2. 1993 3—?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.